Szőnyeg - ún. Brokátmintás spanyol szőnyeg

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	18226
Készítés ideje:	17. SZÁZAD
Készítés helye:	Cuenca; Spanyolország
Anyag:	gyapjú csomó; gyapjú láncfonal; kender vetülékfonal
Technika:	spanyol vagy egylánccsomó
Méretek:	hosszúság: 546 cm szélesség: 175 cm csomósűrűség: 880 csomó/dm2

Spanyolországban a csomózott szőnyegek készítését a mórok honosították meg. Szőnyegeik színpompásak, kék, vörös, sárga, zöld és világoskék színűek, mintáikra az apró geometrikus motívumokkal kitöltött, kaleidoszkóp-szerű medalionok jellemzők. A mórok kiűzésével a textil színezékek használatának titka feledésbe merült s a színpompás szőnyegek helyett többnyire két színárnyalatú, sárga és kék mintájú szőnyegek készültek. Motívumaikat a 15. század végétől a korabeli selyembársonyok díszítményeiből, illetve a perzsa és török szőnyegek kedvelt mintáiból merítik.

Az Iparművészeti Múzeum spanyol szőnyege az ún. Brokát-mintás sorozathoz tartozik. Tükrét kék alapon nagy méretű, stilizált levélpalmetták díszítik a középtengelyre tükörszimmetrikus elrendezésben. A palmetták díszítménye halványsárga alapon nyers, narancs, világoskék és zöld színű növényi elemekből áll. A szőnyeg bordűrjében halványsárga alapon gyűrűkkel kapcsolt, fekvő „S” motívumok alkotnak láncsort.
A szőnyegtípus gazdagabb rajzú és nagyobb méretű változatát a madridi Museo Nacional de Artes Decorativas őrzi.
A szőnyeget Káldi (Kohn) Jenő (1872-1944) ajándékozta az Iparművészeti Múzeumnak 1934-ben, korábban Bakonyi Károly gyűjteményébe tartozott.

Hasonló díszű spanyol szőnyeg volt egykor Perlmutter Alfréd (1867–1929) jogász tulajdonában is Budapesten. Az 520 x 220 cm méretű szőnyeg holléte nem ismert, részletének archív fotóját őrzi az Iparművészeti Múzeum Adattára, FLT 19070, NLT 3958. (Vö. Horváth Hilda, A Perlmutter gyűjtemény, Művészettörténeti Értesítő, 65. (2016). p. 33, 7. kép [http://real.mtak.hu/49962/1/080.2016.65.1.2.pdf])

Lásd még: Museum With No Frontiers

Irodalom

- Horváth Hilda: -Vom „Herzog Bob“ bis zum Krug von Urbino. Das Leben und die Sammlung von Károly Bakonyi *Ars Decorativa*, 34. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2020. - p. 72, 4. kép
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - textil 94. (téves ltsz.mal)
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 6.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum